

Turnosmučarski biseri

Gore nad kočo Sadnighaus

Besedilo: Mitja Peternel

Smuči počasi drsijo skozi mehko površino nedotaknjene beline. Ob le konice orjejo sveži pršič. Z lahkoto se pomikam proti svojemu današnjemu cilju, kljub temu da mi novozapadli sneg otežuje napredovanje. Misel na nepozabno nizanje zavojev me še dodatno motivira in žene dalje. Na snežni podlagi se mali kristali lesketajo v soncu. Za trenutek obstanem ter nemo opazujem. Lepo je.

Tako lepo, da bi najraje ustavil čas in do neskončnosti užival v minljivem trenutku. Vendar pa je vrh vedno bliže, zato me še bolj vabi k sebi. Počasi nadaljujem z vzponom. Novega snega je z višino vse več in smuči se vedno bolj pogrezajo vanj. Zato koraki postanejo krajši, saj se mišicam že pozna manjša utrujenost. Do križa me loči le še kratek greben. Pogled na okoliške vršace me z mislimi vrača v preteklost. Koliko zgodb je povezanih z njimi in koliko imenitnih dogodivščin še ostaja za prihodnost ...

Prvič pri koči Sadnighaus

Na prostornem parkirišču pred kočo Sadnighaus poleg oskrbnikovega terenskega vozila sameva le vodniški

kombi. Pozna se, da sem se na turo odpravil sredi tedna. Zgodaj je še in prvi sončni žarki so pravkar ožarili vrhove nad kočo. Ker je snega sredi marca še veliko, si smuči natakem na noge poleg avtomobila in počasi sledim sledem predhodnikov, s katerimi smo si očitno izbrali isti cilj. Široka in položna pot se vije med skrbno urejenimi lesenimi hišicami. Nebo je po prehodu vremenske fronte temno modro in brez oblaka. Pokrajinskih motivov, ki jih vestno beležim s fotoaparatom, mi nikakor ne zmanjka. Pod planino Kröllalm dohitim skupino z lokalnim gorskim vodnikom. Vljudo si izmenjamo nekaj besed o snežnih pogojih in odpravim se dalje. Ob utiranju gazi v mehak sneg s pogledom

raziskujem venec gora nad kočo in odkrivam smučarske cilje, ki sem jih doslej poznal le s fotografij. Prvič sem v tem koncu Visokih Tur in kar žal mi je, da tega območja nisem obiskal že prej. A v preteklosti nas je pot vedno vodila proti najvišjemu vrhu Avstrije in preostalim tritisočakom v njegovi okolici. Za obisk manj pomembnih, a smučarsko zagotovo povsem enakovrednih ciljev nad kočo Sadnighaus pa je doslej vedno zmanjkalo časa.

Pod tanko plastjo novozapadlega snega so vidni ostanki plazovine, ki so se sprožili s strmega vzhodnega pobočja Stelhöhe v času zadnje odjuge. Ker pa je danes mrzel zimski dan, za plazove ni nevarnosti. Nekoliko bolj strm zaključek doline me pripelje na prostrano uravnavo, nad katero se prvič prikaže moj cilj. V položnem vzponu dosežem sedlo Butzentörl, s katerega je do temena gore le še nekaj korakov. Poleg križa mi vrh ponudi izjemen razgled na sosednje vrhove Visokih Tur.

Značilna podoba prvaka Visokih Tur z vrha Hilmersberga Foto: Mitja Peternel

V daljavi prepoznam najbolj značilne vrhove Julijskih Alp, za Karnijskimi Alpami pa v nebo kipijo prvaki Dolomitov. Počitek vrh gore namenim razmišljanju o prihodnji smučarski pustolovščini.

Misel na prihajajočo smuko me nemudoma vrne v sedanost. Skrbno se pripravim na spust ter previdno naredim prvih nekaj zavojev. Začetno negotovost nadomesti moj občutek smučanja in za seboj puščam enakomerno sled na prostranem pobočju z nedotaknjenim pršičem.

Tokrat na Hilmersberg

Od prvega obiska kočice Sadnighaus ni minil niti teden dni. Tokrat moram avtomobil pustiti pred spuščeno zapornico nad zaselkom Hintere Asten. Vzrok za zaporo ceste so napovedane visoke temperature sredi dneva in posledična povečana nevarnost snežnih plazov s strmega jugovzhodnega pobočja Moharja. Po asfaltirani cesti se moram tako peš povzpeti do kočice, nato pa na

smučeh nadaljujem proti planini Innere Blasl. Tu zapustim že znano pot proti planini Kröllalm ter korak usmerim proti prostranemu vrhu z imenom Hilmersberg. Sneg se je v tednu dni popolnoma preobrazil in ponoči globoko pomrznil, zato je vzpenjanje nenaporno. Smučarske sledi mnogih predhodnikov mi omogočajo lagodno hojo in brezskrbno se lahko posvetim opazovanju. Ker je moj cilj izmed vseh vrhov nad kočico Sadnighaus najmanj zahteven, ga hitro dosežem. Takoj se pripravim na spust, saj ima marčevsko sonce sredi dneva že dovolj energije, da trd sneg hitro spremeni v smučarju neprijeten gnilec. Prijetno vijuganje preko širnih planin se tokrat zaključi malo pod kočico Sadnighaus in zadnji del poti do avtomobila moram opraviti peš. Pred zapornico me pričaka neprijetno presenečenje – plaz mokrega snega, ki se je v času moje odsotnosti sprožil čez cesto. Na srečo imam vozilo parkirano nižje, zato se lahko brez zapletov odpeljem domov.

Na Mohar s prijateljsma

Med tednom je v Visokih Turah zopet zapadlo nekaj centimetrov novega snega in čas je, da na prijetno turo povabim še svoje prijatelje. Boštjan in Žiga mi prepustita izbiro cilja in odločitev ni težka. Gremo na Mohar, katerega vrh so Avstrijci vključili tudi v svoj projekt sedmih vrhov Visokih Tur z imenom Seven Summits. Konec tedna je in parkirišče pred kočico je že zjutraj polno avtomobilov. Precej turnih smučarjev je namenjenih v našo smer. Na turo se nismo odpravili najbolj zgodaj, zato so nam sled utrli naši predhodniki. Jutranja visoka oblačnost se proti poldnevu počasi trga in skozi oblake vse bolj prodira sonce. Na nasprotni strani doline se nam odkriva Sadnig. Na Sadnigu je bil posnet tudi zaključek filma Sedem let v Tibetu z Bradom Pittom v glavni vlogi. Na srečo pa se obisk gore zaradi igralčevega imena ni nič povečal. Z vrha so prvi smučarji že zarisali svoj niz enakomernih vijug. Ko prispemo do ličnega skalnatega

Vzpon preko širokega prostranstva planine Ruden Alm, zadaj Makernigspitze (levo) in Sadnig Foto: Mitja Peternel

Ker so pobočja Hilmersberga in Moharja obrnjena proti soncu, je snega ostalo le še za vzorec, pa tudi Stellkopf je pod planino Kröllalm že kopen. Naš cilj v spodnjem delu kaže precej klavno podobo, saj so bile padavine v zadnjem obdobju redke. Vendar pa je nad planino Burgstallalm snega še dovolj. Zaradi oblačne noči so bile temperature precej visoke in je ponoči pomrznila le tanka plast snežne odeje. Ob vzponu proti sedlu Schobertörl smo se še lahko gibal po njeni površini, saj tura poteka v senci skalnatega Magernigspitze. Na sedlu nas je skozi koprenasto oblačnost ogrelo še sonce in nas dodatno motiviralo za zaključni del vzpona. Sprva položna planjava se proti vrhu strmo vzpne, zato smo zadnji del zaradi pomrznjene površine snega opravili bolj previdno. Na neizrazitem vrhu brez običajnega znamenja nas je pričakal travnat otoček, ki je nakazoval konec smučarske sezone. S spustom nismo odlašali, saj smo se že ob vzponu nekoliko preveč zamudili. Prvi zavoji na strmini so bili resnično prijetni, saj je bil sneg rahlo odpuščen le na površini. Tudi na prostranem, a položnem pobočju v smeri trikotnega Magernigspitze se je še dalo narediti nekaj lepih zavojev. Pod sedlom Schobertörl pa skorja ni več vzdržala in ob vsakem zavoju si se pogreznil globoko v razmočen sneg. S planine Burgstallalm smo le še iskali zaplate snega, po katerih bi se pripeljali čim bliže parkiranemu avtomobilu.

znamenja vrh gore, nebo prekriva le še prosojna koprenasta oblačnost. Prve zavoje z vrha zaradi štrlečih skal opravimo bolj previdno, nato pa se prične poezija vijuganja v svežem pršiču. Razmere so odlične in Boštjana z Žigom prepričava še v obisk sosednjega vrha z imenom Klu-idhöhe. Vriskanje ob spustu se poleže še le v spodnjem delu, kjer je toplo sonce snežno površino že prijetno omehčalo. V gostišču Petersbrünnl zaključimo uspešno turo.

Turnosmučarska sezona se zaključuje

Konec aprila se z Borutom, Branetom in Jurijem ponovno odpeljemo proti Visokim Turam. Sezona se v tem delu Visokih Tur počasi zaključuje, a svoj trojček nad kočo Sadnighaus bi rad dopolnil še z Rotwandekom, katerega prostrano vršno pobočje mi je padlo v oči ob vzponu na Stellkopf.

Koča Sadnighaus, izhodišče za turne smuke nad dolino Astental Foto: Mitja Peternel

Okolica koče Sadnighaus poleg opisanih smukov ponuja še nekaj lepih smučarskih ciljev, ki so morda manj obiskani, vendar nič manj zanimivi. Oskrbniška ekipa v koči je zelo prijazna do turnih smučarjev, zato povabilo na daljše bivanje v koči ne bo odveč. Naj vam opisani turnosmučarski cilji razširijo vaše smučarsko obzorje, predvsem pa ponudijo obilo nepozabnih in varnih smučarskih zavojev. ○

INFORMACIJE

Kako do izhodišča: Do koče Sadnighaus se iz Ljubljane pripeljemo po avtocesti skozi karavanški predor mimo Beljaka in Spittala in jo zapustimo na izvozu za Lendorf. Skozi Obervellach in Winklern se pripeljemo do Mörtshacha. Tu zavijemo desno v dolino Astental ter skozi Vorderen in Hintere Asten nadaljujemo po ozki asfaltirani in zaviti cesti, ki nas po levem, zahodnem pobočju doline pripelje do koče. Pred njo je urejeno večje parkirišče.

Koča: Koča Sadnighaus, 1876 m, telefon 0043 4825 20050, e-pošta sadnighaus@aon.at, spletna stran www.sadnighaus.at. Odprta je tudi v času turnosmučarske sezone od začetka decembra do velikonočnih praznikov. Ker je ciljev v okolici dovolj, nam koča lahko služi za prenočevanje ob koncu tedna ali pa celo za daljši turnosmučarski dopust. Zaradi velike zasedenosti koče ob koncih tedna je predhodna rezervacija zelo priporočljiva.

Vodniki: Mitja Peternel: Najlepši turni smuki avstrijske Koroške. Sidarta, 2011; Manfred Korbaj: 1. Kärntner Schitourenführer (Band 1). H. Weishaupt Verlag, 1990; Rudolf & Siegrun Weiss, Kurt Schall: Schitouren-Atlas Südtirol & Österreich Süd. Schall-Verlag, 2009; Robert Zink: Schitouren in den Südalpen II. Carinthia Verlag, 2007;

Günter & Luise Auferbauer: Schitouren Paradies Österreich. Styria Verlag, 2003.

Zemljevid: Gasteiner Tal Goldberggruppe, Kompass 40, 1 : 50.000.

